

Garderen

*Darpsproat
uut Garder*

VAN DE REDACTIE

Deze “Darpsproat” gaat over Ouwendorp.

Wat valt daar nu over te vertellen, zou je zeggen. Nou, we hebben het geweten. We hadden zoveel materiaal dat er heftig moest worden geknipt, maar wel op zo’n manier dat de inhoud van de artikelen geen geweld werd aangedaan.

Ik denk dat het weer een leuke uitgave is geworden met ‘voor elck wat wils’. Natuurlijk is niet elk artikel voor iedereen even interessant, maar zo is het leven nu eenmaal. Verschillende mensen hebben verschillende interesses.

We gaan in deze “Darpsproat” heel ver terug in de tijd. Ik kan me voorstellen dat het sommigen begint te duizelen met gegevens uit zelfs de 14e eeuw. Geen probleem, als je meer wilt weten dan staat de redactie altijd weer klaar de dingen duidelijk uit te leggen!

Een paar leuke stukjes over Garderen hebben we naar het volgende nummer verplaatst, die hou je nog te goed!

We vonden dat we in ‘de drempel’ van de voorzitter Cees Hoogeveen niet konden knippen, dus dat staat in zijn geheel in dit blad.

Ik zou zo zeggen, lees het geheel maar eens en laat ons als redactie weten als het niet naar de zin is! We houden van (positieve) commentaren.

Wist je trouwens dat de peuterspeelzaal “Dreumesland” en de bibliobus na de komende grote vakantie gaan verdwijnen? Als je dat helemaal niet leuk vindt laat dat dan Plaatselijk Belang eens weten!! Misschien kunnen we er met z’n allen wat aan doen!

PvdB

Dit nummer kwam tot stand door de medewerking van de dames Bertha van den Berkt-Schuiteman en Nelleke Meersma en de heren Jan Willem Bakkenes, Aart van de Brug, Evert Schuiteman en Nui Zevenbergen. De foto’s van de geschiedenisquiz werden gemaakt door Gert Kornet.

Op de drempel van 2013

Het is gebruikelijk om op Oudejaarsdag even terug te kijken. Het was een bewogen jaar. De aanhoudende economische crises zijn de oorzaak van een aantal veranderingen. Deze hebben ook gevolgen voor ons dorp. Hier willen wij niet verder op ingaan, de kranten staan er elke dag bol van. Natuurlijk hopen wij, dat de onderlinge verhoudingen niet veranderen. Die waren steeds warm en dat moet ook zo blijven. Voor meer wetenswaardigheden moet u gewoon verder lezen.

Dorpsvisie in de steigers

In 2012 heeft Plaatselijk Belang diverse gesprekken met het gemeentebestuur gehad. Het thema was steeds: inbreiding en woningbouw tot 2030. We merken dat de wethouders willen mee denken. Een gestage inbreiding van de woningbouw in Garderen is ook hun doel. Ieder weet hoelang de weg naar realisatie is. Maar het volgende punt heeft grote prioriteit:

De Koepel

Nu ook de bar uit "De Koepel" is gesloopt, is het daar helemaal een troosteloos gebeuren. De enige plaats waar het nog een beetje gezellig is, is de ruimte van TOG. De gymzaal is ook niet een "droomzaal". Ieder weet dat hier spoedig wat moet gebeuren. In de vorige Darpsproat hebben we al melding gemaakt van de uitspraak van de wethouder dat het dorpshuis versleten en aan nieuwbouw toe is.

Bij het zoeken naar de meest ideale plaats moeten we rekening houden met het feit, dat deze "nieuwe Koepel" niet de verdere inbreiding in de weg staat. Voor een nieuwe gymzaal, met oefenruimte voor TOG en ook voor (beperkte) jeugdopvang, samen met parkeerplaatsen, is een redelijk aantal vierkante meters nodig. Liefst nog op een vrije, open plaats. Anders gaat het nog langer duren. In overleg met het gemeentebestuur gaan de gedachten uit naar een terrein aan de Koningsweg. Daar waar ook het nieuwe bedrijf van Van de Kolk zal worden gebouwd. Er is nog terrein aan de voorkant vrij dat groot genoeg is om een "nieuwe Koepel" met parkeerterrein te realiseren. In overleg kan zo gezamenlijk gebruik van het parkeerterrein gemaakt worden. Dit is goedkoper en efficiënter. Indien de gebouwen bij het tekenen aan elkaar verwant worden, kan het tevens een mooie entree aan deze kant van het dorp worden.

Een bijkomend voordeel kan ook zijn, dat er gelijktijdig een kleine bouwruimte vrijkomt waar nu de "oude Koepel" ligt. We moeten een gestadige inbreiding realiseren want anders komt de leefbaarheid van het dorp in gevaar. Wel moeten we ons optimisme enigszins temperen: op de begroting van de gemeente staat een vernieuwing van de gymzaal pas in 2016 gepland. Over het dorpshuis (hoe beperkt ook) wordt helemaal nog niet gesproken. Hier ligt nog een uitdaging voor Plaatselijk Belang.

Hoe nu verder? De afspraak met het gemeentebestuur en de bevolking van Garderen staat gepland op 28 februari 2013 om 19.30 uur in de "Dr. Kruijmelstaete".

De Oud Milligenseweg

Als het goed zit wordt het ontbrekende stukje voetpad langs deze weg spoedig gerealiseerd. Een compliment voor wethouder Van Dalen. Zijn vasthoudendheid heeft effect gehad.

De VVV in de molen

Wat kunnen sommige zaken toch lang duren. Ieder, die iets met bouwen te maken heeft gehad weet dit. Maar goed. De toestemming van Monumentenzorg is binnen. We mogen de grote glasplaat aan beide zijden aanbrengen. Echter: het glasbedrijf heeft gezegd dat dit niet kan. Het heeft onvoldoende stevigheid. Daarmee zijn we weer terug bij af. Rouke Bloemsma en Kees Poel hebben er een onvoorstelbare hoeveelheid uren ingestoken. Toch zullen we de moed niet opgeven. Niet het eerste NEEN is interessant, maar alleen het eerste JA.

Als dit straks dan toch gerealiseerd is, kun je bij de entree door de molen heen kijken en van het achterland genieten. Zo was het toch vroeger ook. Tevens is het minder koud als je in de molen bent. Nu waai je bijna uit je hemd...

Nu nog de openingstijden in de gaten houden. Ieder denkt, dat in het digitale tijdperk de gastheer-vrouwfunctie voorbij is. Daar geloven wij niet in. Als je ziet hoeveel gasten even bij de molen naar binnen lopen, weet je het zeker: we hebben gastheren/-vrouwen nodig!!! We begrijpen, dat ook de subsidie terugloopt, maar als we in beloning origineel zijn, kunnen we zeker vrijwilligers vinden.

De "doodijs kuil" of "illegaal gekapte bomen"

We schreven de vorige keer: "wordt vervolgd". We hebben onze bloemlezing in het gemeentehuis neergelegd en ook nog een keer een herinneringsbriefje geschreven. Ze kennen inmiddels onze vasthoudendheid. Helaas moet ik schrijven: "wordt vervolgd"!

Glasvezel

Inmiddels hebben we kunnen zien, dat Reggefiber hard aan het werk is. De dorpen Barneveld en Voorthuizen worden spoedig van glasvezel voorzien. Samen met wethouder Van Dalen moeten we constateren, dat deze firma voor de kleinere projecten minder aandacht heeft. Gelukkig heeft KPN zijn aandeel in deze firma vergroot. De wethouder is in gesprek met de KPN. Gezien zijn vasthoudendheid maken we redelijke kans om binnen afzienbare tijd toch glasvezel te krijgen. Of misschien wel een verbeterde draadloze verbinding?

De biebbus

We hebben het kunnen lezen: de biebbus blijft nog weer een half jaartje. Daarna verdwijnt deze. Nee, toch?? Ja wel, door bezuinigingen!! De provincie meent, dat in de dorpen te weinig interesse is. Onzin, natuurlijk. Wist u, dat men zegt, dat de bus € 100,- per minuut kost?? Dat is een boel geld, maar toch...

Inmiddels heeft Plaatselijk Belang, in samen-

werking met de Prins Bernhardschool, een brief naar de provincie en het ministerie geschreven. Misschien kunnen we de biebbus niet behouden, maar dan moeten zij maar e-readers beschikbaar stellen. Natuurlijk gevuld met boeken, die passen bij de leeftijd van de schoolkinderen. Dat zal nog niet meevallen. Er zijn nog niet veel uitgeverij, die hun boeken in een digitale versie uitgeven. In samenwerking met de school moeten we de provincie, de pers, de minister van Onderwijs en de Tweede Kamer overtuigen, dat de kinderen "op het platteland" ook kinderboeken willen lezen. Moeten we dan weer een actie op touw zetten of gaan we naar een eigentijdse oplossing? Een e-reader is zo'n oplossing. Het is onze inspanning waard, en we hebben nog een hele weg te gaan.

Inbraakpreventie

Weet u nog? Op de jaarvergadering van Plaatselijk Belang hadden we een ex-inbreker uitgenodigd. Vele aanwezigen schrokken van zijn verhaal of de gevolgen van inbraak. Steeds weer kunnen we in de kranten lezen, dat er ergens is ingebroken. Ook Garderen wordt niet gespaard. Daarom was het een prima initiatief van Ed van Drie om in samenwerking met de gemeente, een SMS- alert op te zetten. Dit is een sociale controle in een modern jasje: ieder wordt door middel van een sms'je op attent gemaakt als vreemde snuiters met erg veel belangstelling rondneuzen.

De statuten

Zoals u weet, zijn onze statuten niet meer actueel. Of beter gezegd: ze zijn niet meer geldig. Daarom heeft de notaris Pool uit Voorthuizen nieuwe statuten gemaakt. Ze lijken heel sterk op de oude met hier en daar kleine veranderingen veroorzaakt door nieuwe wetgeving. Als u even op onze site kijkt kunt u de nieuwe statuten vinden. Omdat er geen geldige, oude statuten zijn kunnen deze in één keer goedgekeurd worden. Heeft u op- of aanmerkingen, laat het ons weten. Als er geen reactie komt worden deze statuten op de eerstvolgende ALV aanvaard.

Een wildkansel

Elk jaar schrijven we wel iets over toerisme. Natuurlijk vanwege de achtergrond van uw voorzitter, maar ook voor de lokale middenstand is dit van groot belang. Nu komen de toeristen onder andere omdat het hier mooi en rustig is. Dat imago moeten we koesteren en onderhouden. In vaktermen wordt er gezegd: boeien en binden. Daar is natuurlijk ieder van overtuigd, maar daar zit ook een actiepunten in. We moeten de sterke troeven, die wij hebben, in beeld brengen. Een wildkansel past volledig in deze gedachte. Staatsbosbeheer heeft al een wildkansel in Vierhouten gerealiseerd. Deze kostte € 25.000,-.

We zijn direct in gesprek gegaan met het districtshoofd van Staatsbosbeheer en onze wethouder van Toerisme. Zij beiden staan er positief tegenover.

De locatie wordt door de boswachter Lennard Jasper en andere deskundigen bepaald, maar zal zeker in het Speulder- en Sprielderbos gerealiseerd worden. Nu de financiën nog. De eerste vijfduizend euro is al toegezegd. Door de plaatselijke Rabobank!!! Een topactie van deze bank. Laten we haar er dankbaar voor zijn.

Samen met onze wethouder en Plaatselijk Belang Garderen gaan we nog naar de provincie en ook naar de gemeenten Putten en Ermelo. Ook aan de ondernemers in onze gemeente zal een hele kleine bijdrage gevraagd worden. Met een beetje geluk kan deze wildkansel in het najaar klaar zijn.

Bomenplantdag

In samenwerking met uw vereniging hadden we in december een bomenplantdag georganiseerd. Het weer was onze spelbreker. Er lag eerst een pak sneeuw, en toen deze door de

regen verdwenen was, kon de temperatuur ook niet echt uitnodigend worden genoemd. Maar niet getreurd. We plannen een nieuwe dag in maart/april. Er liggen nog 500 boompjes op planten te wachten. Doet u mee??

E-bikes

Nu we het toch over het belang van de toeristen hebben: elektrische fietsen worden steeds meer waargenomen. Daar kunnen we wat mee doen. In samenwerking met de gemeente worden er aan alle toeristische bedrijven, groot of klein, "om niet" schildjes uitgereikt. Deze schildjes worden bij het buitenstopcon-

tact bij de ingang van de restaurants, bed & breakfastadressen, campings, enz. gemon-teerd. Er liggen 150 schildjes klaar. In maart of april willen we de gemeente Barneveld als de meest vriendelijke e-bikegemeente van Nederland neerzetten.

De dorpspomp op de Putbrink

De gemeente heeft de dorpspomp als gemeentelijk monument erkend. In deze tijd van gemeentelijke bezuinigingen is dit echt uitzonderlijk. Een waardering voor de gemeente en voor Kees van de (Put-)Brink en zijn helpers is zeker op zijn plaats.

Wist u dat

- ▶ wij in Garderen een Topper in ons dorp hebben? De boerengolfbaan van "Het Molentje" in Ouwendorp heeft een eervolle vermelding gekregen. Van harte gefeliciteerd.
- ▶ er een traditie is geboren. Ieder weet, dat als de klok om 10.00 uur luidt, er een Gardereen is overleden. Op initiatief van de heer Den Dunnen is het voorstel gekomen om ook bij geboorte van een Gardereen dit nieuws met klokgeluid te verspreiden. Vanaf 1 januari kunt u de geboorte van uw kind aan Piet van Bentum doorgeven. Zijn telefoonnummer is 06-30287943.
- ▶ Anja van Bentum door de gemeente genomineerd is als vrijwilligster van het jaar 2012. De uitslag wordt op twee januari tijdens de Nieuwjaarsreceptie bekend gemaakt.
- ▶ er nog steeds twee lantaarnpalen aan de Koningsweg niet branden? Eentje bij de Spar en een tegenover de Dr. H.C. Bosstraat. De gemeente en de provincie zijn er nog niet uit wie deze mag gaan maken.
- ▶ Plaatselijk Belang steeds op zoek is naar mensen, die een koninklijke onderscheiding verdienen?? De criteria zijn hoog, maar er zijn altijd mensen te vinden, die er een verdienen. Als u iemand weet, neem dan contact op met uw voorzitter. Op discrete wijze kunnen we nagaan, of deze persoon voor een onderscheiding in aanmerking komt.
- ▶ nog niet iedereen heeft zijn leilinden al verzorgd. Elk jaar moeten de lindes "geleid" worden. Sommigen hebben het prima voor elkaar. Anderen lopen nog een beetje achter.
- ▶ Plaatselijk Belang er naar streeft om meer bankjes op de Putbrink geplaatst te krijgen. Deze bankjes worden in de zomer goed gebruikt. De intentie is er, nu nog de centjes.
- ▶ de bloemschalen van de "hanging baskets" soms een troosteloze aanblik hebben? Soms door gebrek aan water, soms doordat er vlaggen ontbreken, en soms door vandalisme...
- ▶ de inventarisatie voor een nieuwe plaats voor het Midzomerfeest veel negatieve reacties heeft opgeleverd? Het voorstel was op de plek bij het dorpshuis "De Koepel". Waar het nu gepland wordt is nog niet bekend. De vraag is zelfs of het nog wel doorgaat.
- ▶ de Beeldentuin 100.000 bezoekers heeft getrokken, dat het Openluchtmuseum in Arnhem dat het gehele jaar open is, rond de 500.000 bezoekers ontvangt, waardoor we kunnen stellen dat Adri van Ee het helemaal niet zo slecht doet. Laten we dat waarderen want hij zet Garderen op een positieve manier op de kaart. Goed voor Garderen is goed voor de werkgelegenheid en dus ook voor de leefbaarheid!!

CPH

Ouwendorp

Een “Darpsproot” die geheel gewijd is aan Ouwendorp! Hier en daar deed het wenkbrauwen fronsen.

Wat was er nu te schrijven over Ouwendorp? Toen we ermee begonnen was er ook niet veel, maar lopende het onderzoek groeide en groeide de hoeveelheid materiaal die betrekking heeft op Ouwendorp.

De omgeving van Ouwendorp

Vanaf het Sol via de Koesteege naar de Ouwendorperweg krijg je aan je linkerkant, achter de daar liggende boerderijen een werkelijk fenomenaal uitzicht over de Del, een oeroud dood-ijsgat uit de laatste ijstijd (voor de betekenis hiervan, zie artikel van DJV in dit blad!). Het is zeker de moeite waard om aan het begin van die Ouwendorperweg je blik te laten glijden langs de flanken van dat landschap. Aan de rechterkant strelen de mooie boerderijen ‘Groot Ouwendorp’ en ‘De Morene’ je blik, maar al gauw valt dat zelfs in het niet bij de schoonheid van het landschap naar links. Nergens in Garderen zie je zoiets moois, nergens in Garderen zie je zoiets ouds. Al vele honderden jaren, zelfs waarschijnlijk al van voor onze jaartelling, wonen hier mensen. Samen met de boerderijen ‘t Sol, Milligen en Vossen vormen ze de begintijd van menselijke activiteit in deze streek.

‘Ouwendorp’, een typische naam die eigenlijk aangeeft dat er ook een nieuw dorp zou moeten zijn. En dat was er: Garderen! Garderen is ook wel oud, maar haalt het niet bij de hiervoor genoemde boerderijen. De eerste ‘Van Ouwendorpen’ werden al genoemd in 1325!!

Naast en achter de boerderij ‘Groot Ouwendorp’ ligt een kuil, door mensenhanden uitgegraven in de helling van ‘de Del’ (het dood-ijsgat). Deze kuil ontstond toen de bewoners van Ouwendorp hier de leem uitgroeven die

ze nodig hadden voor de aanleg van de vloeren van de deel van hun boerderijen en vroeger voor de gevlochten wanden van de boerderijen. In de loop der eeuwen is zo een behoorlijk gat ontstaan. Aan het eind van ‘de Del’ lag vroeger zelfs een put die de bewoners van dit stuk Garderen van water voorzag. Dat hier ooit een steenbakkerij zou hebben bestaan die de stenen voor de toren van Garderen leverde, is op geen enkele manier te bewijzen. Maar volgens mevr. Hacke-Oudemans in haar boek is het wel zeer waarschijnlijk dat er hier ooit een stond.

Het is trouwens ook niet eens zeker dat de toren van het kerkgebouw in Garderen uit het jaar 1050 zou stammen. Onze mederedacteur Henk van der Vlist, die helaas veel te vroeg is overleden, ontdekte in het Bisschoppelijk Archief in Utrecht dat de Romaanse kerk in Garderen (een zelfde soort als de kerk in Kootwijk) rond 1325 werd ingewijd. Voordien had er misschien een houten gebouwtje of een kapel gestaan. De kerk als gemeente is dan wel van een veel oudere datum.

Een prachtig uitzicht op ‘de Del’ en het laagste punt ervan (waarin vroeger de waterput) heb je, als je tegenover de Sleedoornweg, op het weggetje even verder rijdt tot aan de boerderij die vroeger van de familie Nijhof was en nu de schapenkaasboerderij herbergt!!

Ouwendorp is al sinds mensenheugenis bewoond!

Voor die eerste bewoners van onze streken was het ideaal. Er was water, er was vruchtbare grond en de bomen die er groeiden waren gemakkelijk te kappen. Verder was er leem in het dood-ijsgat aanwezig. Leem had je nodig voor veel zaken. Je kon er stenen van bakken, je kon er de deel van je boerderij mee bedekken en vlak houden (nodig voor dorsen) en je kon er wegen mee verharderen.

De achternaam "Van Ouwendorp" komt al heel vroeg in de geschriften voor!
De eerste belastingheffing op de Veluwe (die ons is nagelaten) geven de naam al weer:

Schatting van den lande van Gelre +/- 1325
In Gherderen cloeft onder Neuden van der Biesen

Arnout van Oudenderpe (blz 5)
Lubbekin te Oudenderpe (blz 8)

Hieronder volgt een overzicht van vrije en horige erven in Garderen in 1440.

Tynsboek HA 136 fol LXII (1440-1496)

Garder kersspell

It **Reyners Willemss** vryman vrywyf vryguet

It **tguet thoe meerfelt** hoirt **ther emeler** dienstman vryguet dientwyf

It **Arnt Janss** vryman vrywyf vryguet

It **steven voss** vryman vryguet vrywyff

It **Arnt van Voss** vryguet vryma vrywyf

It **bernt van Voss** vryman vrywyf vryguet

It **Willem thimanss upt Soll** vrywyf vryguet

It heyntken van die kuyll vry man vrywyf vryuet

It **tguet ten oldenderp** convent tho herderwyck een vryguet

It **gerryt kerckhoffs guet** vryluyden vryguet

It **bouhuyssguet** hoert tho **Jan van Hyerde** vryguet dienstman

It **tguet thoe millingen** hoirt thoe

Poelman een vryman vryguet vrywyff

It **Dirck vander stege** vryman vrywyff vryguet

973 = Groot Ouwendorp

979 = schuur en erf

977 = de Morene

978 = schuur, berg en erf

983 = schaapskooi en erf

989 = put en erf

990 = huis, schuur en erf (Ouwendorper hoeve:tegenwoordige kaasboerderij)

988 = tuin

975 = opgaande bomen

974 = heide

972 = tuin

971 = weiland

980 = bouwland

We weten ook wie in 1832 de eigenaren van de drie boerderijen in Ouwendorp waren.

"Groot Ouwendorp" was van **Gerrit Klaassen van Ouwendorp**. (rood ingekleurd op kadastrakaartje)

"De Morene" was van **de diaconie van de Hervormde kerk te Garderen**. (geel ingekleurd)

"Ouwendorperhoeve" was van **Jan Wouterse Rozelaar**. (blauw ingekleurd)

"Groot Ouwendorp" heette vroeger Ouwendorpsgoet of Bengersgoet. In 1628 was Henrick Bengener de eigenaar of de pachter. Het wordt ook vermeld in 1425 als "It tguet ten oldenderp convent tho herderwyck een vryguet".

Opvallend is dat na 550 jaar nog steeds dezelfde namen voorkomen!

Gerrit Kerkhof, Arnt van Vossen, Tyman op 't Sol, Dirk van der Steeg, Jan van Hierde enz.

Soms verandert er niet veel in ons dorp...

Omdat Ouwendorp tot 1966 een onderdeel van de gemeente Apeldoorn was zochten we het op in de **Kadasterkaart Apeldoorn uit 1832**, waarvan hier een stuk volgt met de perceelnummers:

In 1635 wordt het al eigendom van een Gardereen, Jan Gijsberts op 't Sol, totdat in 1693 zijn nageslacht de boerderij verkopen aan Sijwert Everts van Backenes (geen familie van Jan Willem Bakkenes!). In 1754 koopt Johannes Pol, getrouwd met Johanna Everts, dochter van de eigenaar van de boerderij "Oud Milligen", In 1755 houdt de beschrijving in de "Heeren-goederen" van deze boerderij op. Van 1766-1772 is Jannes Poll "veltgreef" bij de Garderense Maalschap. In 1784 wordt Johannes Pol met zijn zoon Hendrik nog bij "De weerbare mannen onder Ouwendorp" genoemd.

Gaan we even terug naar de Kadasterkaart van 1832, naar de bezitters van de boerderijen in Ouwendorp en de akkers op de kaart aangegeven.

Ouwendorp op Google-Earth

Het is goed te zien dat de perceelsgrenzen nauwelijks zijn gewijzigd!
 Gerrit Klaassen van Oudorp had 38 ha. rond zijn boerderij liggen. In 1628 wordt vermeld dat dit herengoed "dartich molder gesaijs" is. Als je bedenkt dat de molder (een oude inhouds- en vlaktemaat) 0.8 ha. is, dan was de boerderij toen 24 ha. groot. Dit zijn waarschijnlijk de percelen rondom de boerderij met uitzondering van perceelnr. 899, zijnde de grond die tegenwoordig bij "Het Molentje" hoort.

De volgende grootgrondbezitter was Jan Woutersen Rozelaar met ruim 19 ha. bij zijn boerderij die tegenwoordig "Ouwendorperhoeve" heet (blauw ingekleurd). Ik weet wie deze man was maar hoe hij aan de grond kwam heb ik nog niet kunnen achterhalen. Zowel Jan Woutersen als zijn vader Wouter Jansen nemen in 1812 de achternaam Roseelaar aan. Hij is dan daghuurder in Putten en zijn vader is bouwman. Jan is getrouwd met Aartje Lubberts Mosterd en in 1812 vertrekt het gezin naar Garderen waar zijn zoon Wouter wordt geboren. De laatste trouwt met Elisabeth Verburgt uit Barneveld.

Als laatste komt de Diaconie van Garderen, bezitter van de derde Ouwendorpse boerderij (tegenwoordig "De Morene" en geel ingekleurd). Deze boerderij was 13 ha. groot. Hoe deze boerderij in bezit bij de Diaconie kwam is nog onbekend.

Ouwendorp op de Kadasterkaart 1832

Ingekleurde Kadasterkaart 1832

Archeologie op

Zoals hierboven al vermeld was de boerderij "Groot Ouwendorp" in bezit bij Gerrit Klaassen van Oudorp. We weten wie deze figuur is! Een kort overzicht volgt hierbij.

Hij werd gedoopt op 23 december 1759 als zoon van Claes Gerritsen van Ouwendorp en Hendrikje Gerrits.

De jonge Gerrit trouwt op 25-jarige leeftijd met in 1784 met Hendrikje Hendricks van Milligen, de dochter van Hendrick Everts van Milligen. Gerrits schoonvader was een grote boer, eigenaar van het grootste gedeelte van de hoeve "Nieuw Milligen".

Een hedendaags kaartje van Ouwendorp.

Van het nageslacht van Claes en Hendrikje hebben we een genealogie die loopt tot Reinjtje Gerritsen die trouwde met Hendrikus van de Brug en overleed in 1971.

Geïnteresseerden kunnen zich bij de redactie van "Darsproat" melden voor een overzicht van de diverse Ouwendorpse genealogieën!

Er is over Ouwendorp nog heel veel uit te zoeken en te vertellen, maar dat voert te ver voor een blad als "Darsproat".....

PvdB

Het Merovingisch grafveld in Garderen

Je leert van alles op school: rekenen, taal, lezen en ook geschiedenis. Op de Prins Bernhardschool gaan ze nog een stapje verder, daar leren ze ook over de archeologie van ons eigen dorp. Archeologie is oudheidkunde, het bestuderen van resten en sporen van bewoning en wat daarbij hoort, uit de oudheid. Degene die zich daarmee bezig houdt is een archeoloog.

In de gemeente Barneveld werkt een archeoloog, Peter Schut, die zich bezig houdt met de oudheidkunde van onze gemeente en de Gelderse Vallei, dus ook van Garderen.

Wat is er te zien in Garderen?

Een belangrijke archeologische vindplaats is BERGSHAM, aan de Hoge Boeschoterweg. Zeven grafheuvels die stammen uit de tijd, dat Garderen al bewoond werd door jagers en boeren. Dat is nu wel enkele duizenden jaren geleden, maar geschreven bronnen bestaan niet. De mensen konden nog niet lezen en schrijven.

Interessanter voor onze archeoloog Peter Schut en de leerlingen van de Prins Bernhardschool is het Merovingische grafveld op de Beumelerberg, vlakbij de school.

Lespakket

In 1868 werden bij het pluggen van heide en planten van bomen veel vondsten gedaan op de Beumelerberg, die door bemiddeling van burgemeester Nairac terecht kwamen in

het gelijknamige museum in Barneveld. Ook in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden wordt een deel van de vondsten tentoongesteld.

Het terrein van de Beumelerberg zag er toen heel anders uit dan nu, het was een lange heuvel, begroeid met heide. Wij kennen het terrein als 'Het Bosje' op de Beumelerberg. Je kunt er leuk wandelen en hutten bouwen en gaten graven. Voor de kinderen uit de buurt is het een heerlijke speelplaats. Dat het een oude begraafplaats is, dat is niet algemeen bekend. We weten ook lang niet alles van het grafveld, dat stamt uit de Merovingische tijd. Het gaat hier om de tijd tussen de Romeinse tijd en de middeleeuwen. Dat is de periode van het Frankische rijk. Bekende koningen van de Franken waren koning Merovech [vandaar Merovingisch] en koning Clovis [hij nam het christelijk geloof aan]. De rij werd afgesloten door Karel de Grote, die een enorm rijk opbouwde. Het grafveld is waarschijnlijk van de vierde tot de achtste eeuw na Christus in gebruik geweest.

Dit is vastgesteld aan de hand van het gevonden aardewerk en de sieraden, wapens en urnen. Al met al is er toch veel te leren over deze plaats. Daarom is een lespakket ontwikkeld om de leerlingen bewust te maken van de geschiedenis van hun eigen dorp, eigenlijk van hun speelterrein. Dit kan ook hel-

pen bij het in stand houden van het terrein. Het is belangrijk dat er niet meer gegraven wordt en dat "Het Bosje" met respect behandeld wordt.

De Prins Bernhardschool

heeft in haar lesrooster tijd ingeruimd om met het lespakket aan de slag te gaan. De kinderen hebben ademloos geluisterd naar de verhalen van archeoloog Schut. Ze hebben getekend en gepraat en waarschijnlijk ook alles thuis verteld. Dat is het mooie van deze aanpak, begin bij de kinderen, vertel ze alles, ga naar museum Nairac en ontdek je eigen omgeving. Dan blijft ook deze archeologische vindplaats wellicht in de toekomst behouden. De school gaat ieder jaar met het lespakket aan de slag, zodat het verhaal van het Merovingische grafveld steeds bekender wordt.

En als u een oud potje vindt, bel dan onze archeoloog of Plaatselijk Belang.

HvdB-R

Bronnen:

- Garderen... baken in het groen. [Schaffelaarreeks]
- Archeobrief, uitgeverij Matrijs, Utrecht.

De archeologieles op de Prins Bernhardschool was een gezamenlijk project van Peter Schut en Elly van der Velde, educatief medewerkster van Museum Nairac.

BEJAARDENRIT 2012

Ook in het afgelopen jaar is er weer een bejaardenrit verreden, de 52e alweer, zodat we best van een goede traditie in ons dorp kunnen spreken.

Dit jaar werd de tocht gehouden op 13 juni en vertrokken wij traditiegetrouw in colonne met 23 auto's via de Prins Bernhardschool waar kinderen en leerkrachten vanaf het schoolplein de stoet uitzwaaiden.

Van daar ging het via de mooiste weggetjes van de Veluwe naar Elburg waar de koffie met krentenwegge werd gebruikt.

Na de koffie ging de tocht verder via Kampen naar de Wieden, een mooie route en gelukkig was het weer ons goedgezind.

De warme lunch werd in restaurant "Belt" in Beltschutsloot gebruikt, een heerlijk driegangen menu waaraan het ijsdessert niet ontbrak.

In Luttelgeest hadden we onze theepauze bij "De Orchideeënhoeve". Deze stop viel bij iedereen erg in de smaak want naast de thee was er ook een grote winkel waar veel van

onze deelnemers nog even inkopen gingen doen. Toen al het aangeschafte moois was opgeborgen in de kofferbakken gingen we weer op pad.

In Oldebroek, in zalencentrum "De Brink" was de plek waar we de keurig verzorgde broodmaaltijd gebruikten. Tijdens deze maaltijd is het gebruikelijk dat enige dames het initiatief nemen voor een collecte voor onze muziekvereniging T.O.G. Ook deze keer werd door de deelnemers weer een fors bedrag bijeengebracht. Fantastisch!

Onze tour loopt ten einde en het is tijd om "op huus an te goan", dus vertrekken we naar Garderen en worden op de Speulderweg opgewacht door T.O.G. en gaan we onder veel belangstelling naar de "Dr. Kruimelstaete". En daar, tot slot is er natuurlijk weer koffie met gebak en nog een "concertje" van T.O.G.

Een leuke verrassing is de komst van burgemeester Asje van Dijk die onze ouderen op een sympathieke en persoonlijke wijze welkom heet en toespreekt. Tenslotte wordt de opbrengst van de geldinzameling van deze tocht aan Jos Heimgartner, voorzitter van T.O.G. overhandigd.

Het organiserend comité, bestaande uit: Betsy van Miltenburg, Hennie Huisman, Ditta Verhoef, Coby van den Bulk, Hans van Miltenburg en Wim Klein, dankt u allen voor de medewerking.

NB: De collecte voor de bejaardentocht wordt gehouden in de week van 6 mei t/m 11 mei.

GESPREK MET JAN WILLEM BAKKENES EN EVERT SCHUITEMAN

Jan Willem was nog druk bezig met zijn nieuwe huis dat hij voor een groot deel met eigen handen bouwde. Hij ruilde stalruimte voor woonruimte, de stallen zijn verdwenen en twee nieuwe huizen staan op zijn erf. Zijn vrouw Janneke deed de deur open en liet me binnen en Jan Willem was rap van de trekker af en ging naar goed Nederlandse gewoonte, eerst de koffiekoppen vullen.

Ik ben nieuwsgierig naar de familiegeschiedenis van deze puur Ouwendorpse familie.

Begin 1800 kwam een voorvader van Jan Willem vanuit Leusden (of Achterveld) naar Ouwendorp (Frans Bakkenes X Grietje van Maanen) en kocht daar een gedoetje dat 'Het Swaentje' heette. Aan deze boerderij/herberg kleefde een mooi verhaal dat elders in dit blad staat. Met Frans Bakkenes begon de Ouwendorpse Bakkenes-dynastie.

Na het afbranden van 'Het Swaentje' bouwde Frans een nieuw boerenbedrijf op de plek waar nu Jan Willem nog woont. Meerdere leden van de familie wonen aan de overkant van de Amersfoortsestraat.

Voor degenen die geïnteresseerd zijn in de genealogie van de familie Bakkenes heb ik een overzicht gemaakt.

Kun je aangeven wie je buren aan de Ouwendorperweg zijn?

Jan Willem: In het boerderijtje verderop aan de Ouwendorperweg woonden Jacobje (of Joukje) Nijhof met haar zus Gerritje. Ik meen dat Jacobje later weer naar Putten verhuisde. De volgende is de familie Van de Brug en daarachter, waar nu de schapenkaasboerderij is, woonde Frank Nijhof met zijn vrouw Willempeje Albertha (Barta) van de Pol. Frank is overleden en zijn vrouw heeft daarna de boerderij verkocht aan de huidige eigenaars. De volgende aan de Ouwendorperweg is de

familie Evert Schuiteman, bestaande uit drie maal een Evert, grootvader, zoon en kleinzoon.

Boerderij Schuiteman daterend uit de tweede helft van de jaren '60.

Achterzijde boerderij Schuiteman.

De rosmolen bij Schuiteman.

De Morene.

Hallenhuisschuur achter boerderij Groot Ouwendorp.

Dan komt wat nu "De Morene" heet. Deze boerderij is tegenwoordig van de echtgenote van de overleden Karel Philippi, Wilma Slot. Ze kochten de boerderij van Helmert Ruitenbeek. Vroeger heeft Nui van de Broek met vrouw en kinderen er nog gewoond.

En dan krijg je natuurlijk de grootste boerderij aan de Ouwendorperweg, "Groot Ouwendorp". Nu woont daar mevr. Van Leeuwen-Boomkamp.

De naam is aan de boerderij gegeven* door de vorige eigenaren, de familie Philippi, toen ze de boerderij kochten van ene Van Schuppen, van de Ritmeester sigarenfabriek uit Veenendaal.

Na Van Schuppen waren de gebroeders Reemst van de Stationsweg onder Barneveld,

eigenaar**. De boerderij "Groot Ouwendorp" werd door de gebroeders in drie stukken verdeeld, voor elke broer een stuk. Mijn grootvader Van de Hul was zetboer op de boerderij en toen het geheel werd verkocht waren de gebroeders heel redelijk voor hem, ze kochten een anderhalve bunder grond vlakbij in de buurt, aan de Hulakkerweg*** (genoemd dus naar die akker van mijn grootvader!) en daar kon hij zelf gaan bouwen en wonen.

* *Dit klopt niet, want de boerderij heette in 1850 al "Groot Ouwendorp"!*

** *Volgens Evert Schuiteman waren dit de twee gebroeders Reemst, Harmen en Evert, samen met hun zwager Van de Woerd.*

*** *De Hulakkerweg had vóór die tijd ook al deze naam!*

Groot Ouwendorp.

Na een uurtje praten breiden we een eind aan het gesprek, maar plotseling veerde Jan Willem op en zei: "Ik weet nog een heel mooi verhaal. Of mooi, eigenlijk was het niet mooi... Weet je dat Ouwendorp, zoals het er nu bijligt bijna was verdwenen?"

Het gebeurde rond 1965. Europa was nog helemaal in de ban van de koude oorlog en de minister van Defensie (De Jong) had een "robuust" oefenterrein nodig voor zijn tanks. Het oog viel op Ouwendorp tussen de Koesteeg/Ouwendorperweg en de Amersfoortsestraat. Ruim 500 ha. goed boerenland met de daarop staande boerderijen werd gevorderd en inspraak was niet mogelijk.

De boeren van Ouwendorp waren furieus en lieten het er niet bij zitten. Een gelukkig toeval was dat de eigenaar van 't Sol, de heer De Hoop, ook veel grond kwijt raakte en daar niet zo heel blij mee was. Samen met de GMvL en de advocaat van de heer De Hoop trok men naar Den Haag om het onzalige plan weer om zeep te helpen. Ondertussen waren de taxateurs al gearriveerd om grond en behuizingen te schatten!! Inspraak was in 1965 nog niet uitgevonden...

Ik denk dat de Haagse politiek toch heeft ingezien dat dit plan te ver ging en het is dan ook gelukkig nooit uitgevoerd!"

Na Jan Willem Bakkees ging ik toch ook maar even bij **Evert Schuiteman Sr.** langs.

Ook Evert boog zich even over het kaartje van Ouwendorp en bracht nog enkele verbeteringen aan.

Verder gaf hij nog wat aanvullende informatie over de eigenaar-bewoners van Ouwendorp. Evert woont vooraan in het nieuwe huis van zijn vader Evert op nr. 21 en zijn zoon Evert woont in het oude huis daarachter, gebouwd in 1852 op de door Everts voorvader Jan Schuiteman (geboren in 1836, zijn vader werd nog vermeld als 'Schuterman') en zijn vrouw Gerritje van de Pol gekochte grond nadat hij het oude goedetje heeft afgebroken.

Evert Schuiteman sr. (sr.) voor de boerderij van Gerrie Nijhof.

De Nijhofs woonden in een nieuw gebouwde boerderij van +/- 1850 nadat het oude spulletje, dat lager stond in de Del, was afgebrand. Ook aan de Ouwendorperweg bouwden ze een nieuw huis waarin Jouk Sr, Gerrie en Joukje Jr. (die later weer naar Putten verhuisde) gingen wonen, Frank bleef op de boerderij. Na het overlijden van de bewoners werd het huis verkocht aan de fam. Kruithof, waarvan de huidige bewoonster, juffrouw Nella, onderwijzeres aan de Prins Bernhardschool was. Ook hun buurman Aart van de Brug heeft ooit de oude boerderij afgebroken en nieuw gebouwd.

Ook de put in de Del kent Evert nog heel goed. De gebroeders Reemst en Van de Woerd (getrouwd met een Reemst) hadden een pomp op de put gezet voor het drinken van de koeien. Evert had vaak moeten pompen voor de dorstige koeien. Later is de put dichtgegooid toen er waterleiding kwam.

Ook weet Evert nog goed dat er een kerkepaadje van Ouwendorp naar Garderen liep. Het paadje liep ook achter hun boerderijen langs en veel mensen uit Stroe kwamen via deze weg naar de kerk in Garderen.

Evert laat me nog een grote kaart zien waarop zijn 'jachtgebied', een 70 ha. te zien is. Nog altijd zorgt Evert ervoor dat de hazen en konijnen niet alles opvreten en dat zodoende de stand in evenwicht blijft.

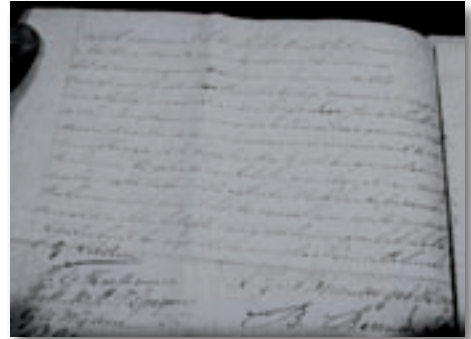
Op de kaart zien we ook de kuil waar eens bomen werden gekapt en waar Plaatselijk Belang heftig tegen heeft geprotesteerd bij de gemeente Barneveld, maar waarop die gemeente meent niet te hoeven reageren, volkomen in strijd met haar eigen beleid.

Een beetje lachend kijkt Evert me aan en zegt: "Ik denk da-jie nie' wete' wie die bomen 'ekapt hêt, of wel?" Ik kijk glimlachend terug en zeg: "Och, Evert, soms mo-je niet alles zeege' wa-je wete'!" Dan gaat Evert door en wijst op de kuil. "Weet je hoe die kuil heet? Wuulie neume' dat de "Solse kuil".

Dat vind ik een mooie naam voor deze kuil en ik stel voor deze naam te blijven gebruiken in onze voortdurende pogingen de gemeente Barneveld op haar plichten te wijzen!

Tenslotte probeert Evert de akte te vinden waarin beschreven staat hoe en van wie zijn voorouders de grond en boerderij kochten waar Evert en zijn familie nu nog steeds wonen. Helaas was deze niet (meer?) te vinden. Wel vonden we een akte waarbij de Garderense Tiend werd afgekocht. Een 240 gegaalden voor de afkoopsom stonden op de

notariële acte vermeld en slechts twee boeren: Jan Schuiteman en Frank Nijhof.

Een deel van de acte uit 1872 luidde: *Betreft het tiendblok "De drie Ouwendorper Goederen" behorende tot de zgn. Garderense Tienden, zulks voor de ene helft daar Frank Nijhof, Goosen Nijhof en Willem Nijhof en van de andere helft daar Jan Schuiteman allen landbouwers, wonende te Ouwendorp, gemeente Apeldoorn, daarvan de voorwaarden en bedingen van den afkoopprijs te bepalen enz."* Jan Schuiteman en Frank Nijhof tekenden tenslotte de acte en moesten later het geld opvoesten dat bepaald werd voor de afkoop.

PvdB

AART VAN DE BRUG OVER OUWENDORP

Om meer informatie over Ouwendorp in te winnen maakte ik een afspraak met een oudbewoner van die streek die in de gemeente Barneveld ter wereld kwam en niet meer in de gemeente Apeldoorn. Aart van de Brug werd namelijk geboren in november 1966 en dat was het jaar dat Ouwendorp en 't Sol in verband met een grenscorrectie van Apeldoorn naar Barneveld verhuisden. Om het geheugen nog even op te frissen is hier een kaartje bijgedrukt. De rode lijn is de oude grens en de nieuwe lijn is groen gekleurd. Wie de details wil weten kan hierover lezen in het boek "Garderen, baken in het groen".

Aart en zijn vrouw Thea Kevelam ontvingen me allerhartelijkst. Eerst namen we samen de genealogie van Aarts familie door. Hier en daar moest er een naam worden aangepast maar over het geheel klopte het vrij aardig!

Aart wist niet alles over Ouwendorp (volgens hemzelf) maar belichtte toch heel veel interessante dingen. Eerst deden we dat pratend bij een kop koffie maar later met de computer 'googelden' we de Sleedoornweg af naar Ouwendorp. Aarts ouders, Hendrik van de Brug en Aaltje Tamboer, wonen tegenover het eind van de Sleedoornweg aan de gindse kant van de Ouwendorperweg. Tussen hun boerderij en die van Evert Schuiteman loopt nog een weggetje dat naar de schapenkaasboerderij voert. Dit weggetje, eigenlijk een vervolg van de Sleedoornweg, liep vroeger veel verder door, maar dat deel is nu verdwenen.

Aart: vroeger kon je over het weggetje nog verder richting Apeldoorn gaan, maar Frank Nijhof kon de grond veel beter benutten dan de enkele voorbijganger die er wel eens gebruik van maakte en langzaam maar zeker maakte hij het weggetje al ploegend wat smaller, totdat hij dacht dat hij het geheel beter helemaal kon omploegen, wat hij dan ook deed. En geen haan die ernaar kraaide. We noemen het nog steeds het Franksenweggetje...!

Dichtbij lag vroeger een put, in het diepste deel van de Del. Wist je trouwens dat we zelf

Franksenweggetje met rechts de boerderij van Van de Brug.

Ossewagen bij Van de Brug rond 1914.

ook een put met een norton hadden? Die lag precies op de splitsing van het Franksenweggetje en de oprit naar ons huis, net voor de daar staande bomen. Nu hebben we waterleiding maar het water uit die norton smaakte ook perfect!

Welke grond hoort bij de boerderij van je vader?

Aart: Aan het eind van de Sleedoornweg, het perceel land waar een verhard pad heenloopt voor de koeien. Het laatste stuk naar de Ouwendorperweg is weer van Philippi.

Waar komen je ouders vandaan?

Aart: mijn ouders en grootouders zijn op 'Het Molentje' geboren, waar nu mijn opa Hendrikus nog woont in het nieuwe huis en mijn oom Jacob in de boerderij. Mijn vader kocht de boerderij tegenover de Sleedoornweg en waar hij nu woont, van ene De Ridder.

Ik las nog op Internet dat "de boerderij 't Molentje is gebouwd in 1864 door onze voorouders (Van de Brug). Het werd toen gebruikt als herberg. Omdat deze gelegen was aan de oude rijksweg van Apeldoorn naar Amersfoort, waren er veel passanten zoals koning Willem III die in de nacht niet door de bossen durfden te gaan en zodoende hier hebben overnacht."

De gemeente Barneveld heeft veel Garderense veldnamen verzameld. Ik heb wat Ouwendorpse namen op een rijtje gezet en een aantal

van Internet geplukt, wil je er eens naar kijken en zeggen wat jouw idee daarvan is?

Aart: Laat maar zien!

Ik laat ze Aart zien maar de meeste namen zeggen hem niets meer, met een uitzondering, een naam die van Internet kwam.

Aart: Hengstenland? Die naam klopt volgens mij niet! Ik ken de akker wel, maar die heet eigenlijk 'Hengsenland' zonder 't'! Ik denk dat de naam komt van 'Henk z'n land', dus land van Hendrik van de Brug.

Nou, dit is weer eens een prachtig voorbeeld van verbastering. Vaak vraag je je af waar een naam in hemelsnaam vandaan.

Zie je nog meer namen die je herkent?

Aart: Een aantal namen ken ik wel vaak, maar ik zou er niets over weten te zeggen.

De tijd ging door. Vanaf half negen waren Aart en ik al aan de praat geweest. Het was nu over half elf en ik vertrok, tevreden en blij met de nieuwe informatie en vooral met een goed gesprek!

PvdB

GARDERSPLAT

"Garrie, aije karvel hen wille, d'r is weer zat"

Aije dat heurde van buurman Marinus, dan was ut in het veurjoar weer zeutjes an tied veur de "Melkmoes" en sins zun vrouw Bija uut de tied was, kreeg hie van ons een kooksel mee.

Ut is een soort moaltied soep, wa je warm, lauw of kolt kunt eten. Marinus verdeelde de inhoud van de pan in drie delen: veur tussen de middag, um vuuf uur en um negen uur veur ut noar bed goan. As hie de pan weer trug brocht had hie de brunebonen veur de volgende keer dr al bie edoan. Aje vreugen of ut goed esmaakt hadde zei hie altied: ut was lekker had iets zuurder ekunt.

Melkmoes is un Veluws-Sallands streekgerecht. Op de oost Veluwe en in Salland neumenze het "Kruudmoes".

Ploatseluk kent ut veul variaties, mar as ze noen heuren wat dr in zit hen ze al ugetn en udronkn.

Ut boasis recept besteet uut gort, karremelk, grote resinen, karvel, bieslook of kreilook, worst, krabbetjes of schelhars, kinnebakspek of buukspek en een handje brunebonen en een snee roggemik dr bie.

Un ander oud gerecht dat uut de mode eraakt is, is "Reurum".

Dr bin nog mar un sommege die dit gerecht kennen loat stoon, da ze ut nog kloarmaken. Ut wordt emaaft as "roerei" mar dan van pannekoek beslag. Ze deeën doar suker of spekjes en spekviet bie.

Bie bepoalde gelegenheden deeën ze dr prumen – of appelmoes bie. In Oostenriek hen ze een gerecht dat er veul op liekt dat neumen ze "Kaiserschmarren".

Vrogger, as de rog riep was, gungen de keels smargens vrog noar ut land um de rog te meien. De wieven of de grote deerns baken dan een stapel pannekoeken die ze miet de koffie um negen uur op ut land brochten veur ut eerste schoft. As ze genug

pannekoeken ebakken haddn, moakten van de rest van het beslag reurum veur tussen de middag veur de kiender.

Een ouwerwetst gerecht wat mien Garrie ok nog kloar maakt is "eerpelbrood".

Ut wordt in de veurzoemer egeten as dr nije eerpels bin.

Wa je nodig hen: nije eerpels, boekendbloem, gruus, peper en zout. Eerpels koken en fienstampen, bloem en gruus dr deur. Vorm dr een broodje van, op loaten stieven, in plakken snieën en bakken in de koekepan, stroop dr bie. Eetze!

Tot besluit ut nog een Garders riempje:

"Je gooien iets heet in un put miet wouter en je hoalt ut heet dr weer uut. Roa roa wat is ut?"

Nui Z.

HET SWAENTJE

Op een kaart uit 1825/1830 staat een behuizing die ik niet kan thuisbrengen. En niet alleen ik, maar ook Jan Willem Bakkenes uit Ouwendorp had geen flauw idee hoe op die plek een bebouwing kon staan. We praten over het verlengde van de Sleedoornweg die tussen Van de Brug en Schuiteman doorliep naar de Turfweg.

Als ik nu op die kaart uit 1825/1830 kijk dan zie ik daar heel duidelijk op een driesprong een bebouwing. Ook kun je goed zien dat het weggetje verder doorliep naar het zogeheten Remontedepot, waar militairen waren gelegerd.

Op een kaart van 1907 is niets meer te zien, de weggetjes zijn verdwenen en van enige bebouwing geen spoor meer.

Alles is verdwenen... en ik kon nergens meer iets hierover terugvinden. Totdat Jan Willem Bakkenes me een verhaal vertelde over zijn verre voorvader die zich voor het eerst in Ouwendorp vestigde. Het spul dat hij kocht heette 'Het Swaentje'. Nu vond ik dat eigenlijk een heel typische naam voor een boerderij, het past veel beter bij een herberg. Heel veel herbergen heetten in het verleden "Het Swaentje". De zwaan stond symbool voor een gelegenheid waar je niet alleen kon weten, drinken en slapen maar waar je ook (indien vereist) een dame voor een nacht kon aantrekken... Liet het uithangbord een zwaan zien, dan wist je wat je kon verwachten.

Ik laat Jan Willem zelf aan het woord.

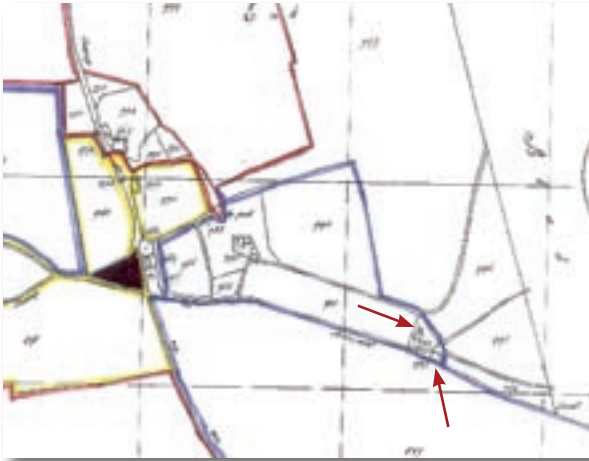
"Op een dag kwam Henk van der Vlist bij me met een brief van de kerkenraad van Garderen gericht aan het gemeentebestuur van Barneveld. In deze brief sprak de kerkenraad haar grote zorg uit over de slemppartijen en de gevallen van dronkenschap van huzaren die "Het Swaentje" hadden bezocht. Misschien gingen deze heren na hun drinkpartij verder naar het dorp Garderen om daar het feest

voort te zetten, ik heb geen idee. Maar in ieder geval, de kerkenraad verzocht de gemeente of het niet mogelijk was deze herberg "Het Swaentje" te sluiten, zodat het moreel van de huzaren niet meer kon worden aangetast. De gemeenteraad boog zich over het vriendelijk doch dringend verzoek en schreef een brief terug. Ondanks het feit dat het schrijven haar zeer ter harte ging, konden ze helaas de kerkenraad niet ter wille zijn. "Het Swaentje" bevond zich niet op Barnevelds maar op Apeldoorns grondgebied. Dus moesten de heren van de kerkenraad hun verzoek bij de Apeldoornse raad onder de aandacht brengen wilden ze enig succes hebben met de sluiting van de zondige gelegenheid.

Jammer genoeg heb ik de brief ooit weer weggegooid, dus ik kan hem niet meer laten zien. Goed, mijn voorvader, waarschijnlijk Frans Bakkenes, kocht een spul dat "Het Swaentje" heette en begon daar te boeren. Het was alsof de hemelse machten zich over het Garderense verzoek hadden ontfermd want binnen de twee jaar, rond 1880 brandde het hele gedoeftje af en daarmee verdween ook de naam. Mijn voorvader Willem bouwde een nieuwe boerderij en ik denk dat dit op de plek was waar nu mijn boerderij staat, dus veel dichterbij de Amersfoortse straat. Dit is ook vrij logisch want over het verlengde van de Sleedoornweg kwam nooit meer iemand en de straat wat dichterbij is natuurlijk wel zo handig!"

Als we het kaartje nog eens bekijken, dan zien we dat dit weggetje vroeger, voordat de Amersfoortse straat door stadhouder-koning Willem-III was aangelegd, waarschijnlijk de hoofdweg was naar Garderen komend vanuit de richting Apeldoorn. Vrij logisch dat daar op een kruising van wegen een herberg ontstond.

Van dit verhaal is nergens iets beschreven, ik probeer alleen wat zaken aan elkaar te knopen: een oude kaart, de daarop staande bebouwing en het verhaal van Jan Willem Bakkenes...

Misschien klopt de ligging niet, maar wie het weet mag het zeggen! Het verhaal van Jan Willem klopt in ieder geval wel!

Naschrift

Nadat ik dit verhaal had geschreven kreeg ik de beschikking over de Kadasterkaart van 1832 waarop duidelijk stond aangegeven wat op de door mij geziene plek stond! Dit bleken twee schaapskooien te zijn van Gerrit Klaassen van Ouwendorp. Bij de nummers 992 en 993 staan de schaapskooien. Het betreffende gedeelte staat hiernaast afgedrukt.

Op de rest van de zeer correcte kaart kon ik nergens andere bebouwing ontdekken. Wie kan me uit de droom helpen: **waar lag "Het Swaentje"?**

PvdB

DE KUILEN VAN OUWENDORP

Voor de bewoners van ons dorp en omgeving is het iets heuvelachtige landschap bij Ouwendorp niets bijzonders meer. Dat geldt niet voor mensen die het onverwacht en voor de eerste keer zien. Een aantal jaren geleden vertelde iemand, die al zijn leven lang in het dorp Barneveld woont, dat hij zijn auto bij de molen had geparkeerd en vandaar in oostelijke richting

was gaan fietsen en even later had gedacht dat hij in "Klein Toscane" terecht was gekomen. Of ik misschien wist hoe die heuvels en dalen daar waren ontstaan. Nou ja, wél ongeveer.

Pingo's

Aan het einde van de laatste ijstijd (het "Wechselien"), zo'n 12.000 jaar geleden, was de bodem op de Veluwe behalve op enkele plaatsen al ontdooid. Op die plekken waren nog grote ijsklompen in de bodem aanwezig. Op dergelijke plaatsen zijn onder meer het Uddelemermeer, het Blekemeer en het Grote en Kleine Zeilmeer ontstaan. Ze zijn de overblijfsels van vorstheuvels, die door Eskimo's "Pingo's" worden genoemd. Die naam is ook in andere delen van de wereld in gebruik geraakt. Aan het al genoemde einde van de ijstijd be-

gonnen ook deze vorstheuvels te smelten. Door opdoeien en opvriezen ging de bedekkende laag aarde scheuren, waarna de zon de resterende en nu voor een deel blootliggende ijsklompen liet smelten. Op die plaatsen ontstonden verdiepingen in de bodem en vervolgens de genoemde meren. De aardlagen vormden daaromheen een soort wal, die bij het Uddelermeer nog voor een groot deel zichtbaar is. Deze meren worden ook wel pingoruïnes genoemd. Zulke meren zijn ook in andere delen van ons land te vinden, vooral in het grensgebied van Groningen, Friesland, Drenthe en de kop van Overijssel.

Dood-ijsgaten

Pingoruïnes werden ook wel gletsjerkommen genoemd omdat men dacht dat ze waren ontstaan door achtergebleven brokken landijs. Landijs was niet in de bodem te vinden, maar ligt of lag op het land, smelt in de zomer niet of maar gedeeltelijk weg en wordt ook wel gletsjer genoemd.

Tijdens de ijstijden was een groot deel van Noord Europa en Noord Amerika bedekt met dit landijs. Door de klimaatverandering aan het einde van de voorlaatste ijstijd (het "Saalien", tussen 238.000 en 128.000 jaar geleden) smolt het grootste gedeelte hiervan en de gletsjers trokken zich terug. Een dergelijke gletsjertong kon 100 tot 200 meter dik zijn. De achterblijvende brokken ijs (doodijs) smolten maar langzaam, soms duurde dat tientallen jaren. Rondom dat ijsblok zetten zich aarde en stenen af, waardoor er op den duur een gat in de omringende grond ontstond, een dood-ijsgat. Zo'n gat vinden we nu nog bij Ouwendorp, namelijk het gat waarbij enkele jaren geleden de inmiddels beruchte bomkap plaatsvond. Het is volgens deskundigen goed mogelijk dat het ook als leemkuil is gebruikt. Dat leiden ze af uit de omvang en de scherpe aftekening, dat wil zeggen de steile wand aan de oostkant.

Iets ten zuidoosten van dit gat begint een andere opvallende verdieping in het landschap. Deze is ongeveer 600 meter lang, tot 200 meter breed en zo'n 15 meter diep ten opzichte van het omringende land. De sleuf loopt door

tot in het verlengde van de Sleedoorweg. Ook dit dal wordt op de Geomorfologische kaart van Nederland aangeduid als een dood-ijsgat. Andere opvallende gaten zijn Het Gat van Zus langs de Lage Boeschoterweg, de kuil langs de Hooiweg en het Solse gat. Het eerste lijkt eveneens een dood-ijsgat te zijn, de tweede een leemkuil of grindgat en de laatste wordt vaak als pingo aangeduid maar zekerheid over het exacte ontstaan hebben we niet. De aanduidingen zijn vooral gebaseerd op basis van uiterlijke kenmerken zonder dat er, zover bekend, onderzoek heeft plaats gevonden.

Erosiegeul

Het landschap rond Ouwendorp staat al langer in de belangstelling. Mevr. J. Hacke-Oudemans schreef er in 1940 over. Ze wees toen op een tweede leemgat achter de boerderij Groot Ouwendorp en op de overlevering dat de stenen van de Garderense kerk zouden zijn gebakken met leem uit dit gat en dat er een steenoven zou hebben gestaan.

De hierboven beschreven grote sleuf noemde zij een erosiegeul. Erosiegeulen zijn ontstaan door grote hoeveelheden stromend water, die bodemdeeltjes meevoeren in de richting van een meer of rivier. Deze verklaring is minder waarschijnlijk en wordt niet door veel mensen gedeeld.

Mevr. Hacke vermeldde ook nog dat op dit kleine plekje kurkiepen, essen en wilde kersenbomen bij elkaar stonden.

DJV (met dank aan regio-archeoloog Peter Schut)

VIJF VRAGEN AAN NELLEKE MEERSMA VAN "DE OUWENDORPERHOEVE"

Het is een witte wereld als we via 't Sol naar Ouwendorp rijden. Het landschap ondergaat een grote verandering als er sneeuw ligt. De geulen en leemgaten in het oude landschap zijn heel goed te zien. De zon schijnt en de lucht is blauw, een prachtige dag voor een bezoek aan "De Ouwendorperhoeve".

Op het erf treffen wij Adriaan Antonis die met Nelleke Meersma op de hoeve woont en werkt. Hij is druk met voeren en water geven, winterweer geeft altijd meer werk op een boerderij. Maar de schapen en de varkens komen niets te kort. Wij gaan naar binnen om onze vragen te stellen aan Nelleke Meersma.

VRAAG 1: Hoe zijn jullie in Garderen, op Ouwendorp terechtgekomen?

Na onze studie in Utrecht kreeg ik een baan in Ermelo en we wilden daar ook gaan wonen. Zo kwamen we terecht aan de Garderenseweg in Ermelo, die eigenlijk in Speuld bleek te liggen.

Daar hebben we zo'n vijf jaar gewoond en we waren helemaal niet van plan te verhuizen. Toch zijn we verhuisd, we kwamen aan de weet dat deze boerderij op Ouwendorp te koop was en toen waren we verkocht. Wat een prachtige plek, wat een mogelijkheden. We wonen hier nu al weer zeven jaar met veel plezier.

VRAAG 2: Jullie timmeren aan de weg als Kaasboerderij, wat voor kaas maken jullie? Wat is het speciale aan jullie product?

Wij maken boerenschaapkaas van rauwe melk, daarom mag onze kaas "Boerenkaas" heten, dat is een beschermde productnaam (GTS: gegarandeerde traditionele specialiteit). Zo'n zes jaar geleden zijn we begonnen met tien Friese melkschappen die na het lammeren

van maart tot september machinaal gemolken worden. In die periode wordt er twee keer per week kaas gemaakt. Al jaren zijn we actief voor de "Stichting Zeldzame Huisdierrassen". De keuze voor oude Nederlandse rassen zoals het Friese melkschaap en het bonte bentheimervarken lagen dan ook voor de hand. Momenteel hebben we dertig schapen.

VRAAG 3: Hoe komen jullie van je kaas af? Weten de mensen jullie te vinden?

Ons product is bestemd voor fijnproevers, die moet je echt leren vinden en zij moeten ons vinden. Artikelen in de plaatselijke pers en mond tot mond reclame zijn onmisbaar. Verder plaatsen we borden aan de weg en zijn we te vinden op Internet. Ook doen we mee met markten zoals: "Tussen kunst, coniferen en kitsch" op het landgoed Schovenhorst. We werken ook samen met boerderij "Het Molentje". Gasten van hen kunnen per trapkar heel makkelijk "De Ouwendorperhoeve" bezoeken. Met name in de zomer organiseren we activiteiten op eigen erf, zoals open dagen en een kleine markt.

***VRAAG 4: Hoe is het contact met het dorp?
In de krant werden onlangs vrijwilligers
gevraagd voor onderhoudswerkzaamheden
aan bomen en heggen, doen jullie ook iets
met het landschap?***

We zoeken steeds naar verbinding met het dorp, Garderenen zijn hier dan ook hartelijk welkom. Ook groepen zijn, na afspraak, welkom. Wij doen ook aan plattelandseducatie. Levend erfgoed [oude veerassen] hoort bij onze bedrijfsvoering. In de winkel is behalve kaas, ook verse zuivel en vlees van dieren van de eigen boerderij te koop. Naast het grasland bedrijven we ook wat landbouw, vooral voor oude graanrassen zoals Veluwe kruiprogge. Deze is primair bedoeld als veevoer, maar er wordt ook een eigen bier mee gebrouwen. Zo streven we uit principe naar kringlooplandbouw.

Vrijwilligers kunnen ons helpen met het onderhoud van heggen en houtsingels. Met de "Stichting Landschapsbeheer Gelderland" is een plan gemaakt om het erf te restaureren. Er zijn al nieuwe bomen aangeplant maar voor

het onderhoud kunnen we wel wat hulp gebruiken.

VRAAG 5: Wat zijn jullie plannen voor de toekomst?

We gaan door met alle projecten waar we mee begonnen zijn: de restauratie van het erf, de verbouw van oude graanrassen, het fokken van zeldzame huisdierrassen en natuurlijk... de kaas!

Verder zouden wij heel graag naast de boerderij een bijgebouw in stijl willen bouwen en daarin de winkel vestigen. Wie weet lukt dat dit jaar!

De Ouwendorperhoeve is het hele jaar door open op vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur en op zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur. Andere dagen op afspraak (voor groepen).

Men vindt ons op Internet :

info@ouwendorperhoeve.nl

www.ouwendorperhoeve.nl

www.facebook.com/ouwendorperhoeve

HvdB-R

GESCHIEDENISQUIZ

Deze quiz werd gehouden op 25 oktober 2012 in het Raadhuis te Barneveld. Het was de achtste keer dat een aantal teams kon laten zien en horen wat ze weten van geschiedenis, in de ruimste zin. De winnaars van 2011, het team Voorthuizen en het team Van Ravenhorst met oud-archivaris Gerjan Crebolder, waren erop gebrand om te winnen.

Garderen werd vertegenwoordigd door Nui Zevenbergen en Peter en Hennie van den Born.

De vragen waren opgesteld door de medewerkers van het Barneveldse Gemeente-archief en de quiz werd gepresenteerd door Kathelijne Jongeling en Dick Veldhuizen, beiden van het Barneveldse Archief. Eigenlijk was er over elke kern van de gemeente wel een vraag, behalve over Garderen. Een vraag over ons dialect lokte de nodige discussie uit. Wat betekent volgens het Barnevelds Woordenboek "D'n aaremoej op het lief kriegien"? Het juiste antwoord luidt volgens samenstellers, jury en woordenboek: "Het op de zenuwen kriegien". De meeste deelnemers begrepen de vraag niet helemaal en dachten dat er "arremeui thuus" werd gevraagd en kwamen dus met een ander antwoord.

Kathelijne Jongeling en Dick Veldhuizen.

In ieder geval werd het team Garderen derde van de twaalf teams, die meededen. Het team Van Ravenhorst, met de oud-archivaris, won. Voorthuizen werd tweede en toen kwam Garderen. Als nou die dialectvraag goed gerekend was en er was een vraag over Garderen geweest, dan hadden we vast, nou ja misschien wel...!

In ieder geval was het een heel leuke avond met pittige vragen en een gezellige sfeer. Alle eer aan de mensen van het Archief!

HvdB-R

Nui Zevenbergen, Peter en Hennie van den Born.

“TOT ONS GENOEGEN” 80 JAAR

Op 24 november 2012 was het eindelijk zover! Het Reünie Concert van de muziekvereniging kon beginnen. De fanfare en de drumband, gekleed in feestelijk rood en zwart, stonden opgesteld in de feestzaal van hotel Speulderbos. Onder leiding van dirigent Joop Donders, die de zieke dirigent Piet Verheyen verving en drumbandinstructeur Lodewijk Visser werd een afwisselend programma gespeeld. Op het programma stonden nummers, die in de afgelopen 80 jaar bij TOG op de lessenaar stonden. Een feest van herkenning, zeker voor de groep oud-leden, die voor deze gelegenheid weer eens meespeelden. Ladyspeaker Hennie van den Born vertelde diverse anekdotes, die bijdroegen aan de vrolijke sfeer en TOG speelde de sterren van de hemel. Het publiek, dat in grote getale was gekomen, genoot met volle teugen!

Dat gold ook voor burgemeester Asje van Dijk, die met zijn vrouw het concert bijwoonde.

De burgemeester bracht de felicitaties over van het gemeentebestuur en overhandigde aan de jongste leden van TOG, Manuela en Joëlle van de Leest, een envelop met inhoud. “Zij zijn de toekomst van de vereniging, wees er zuinig op”, aldus de burgemeester.

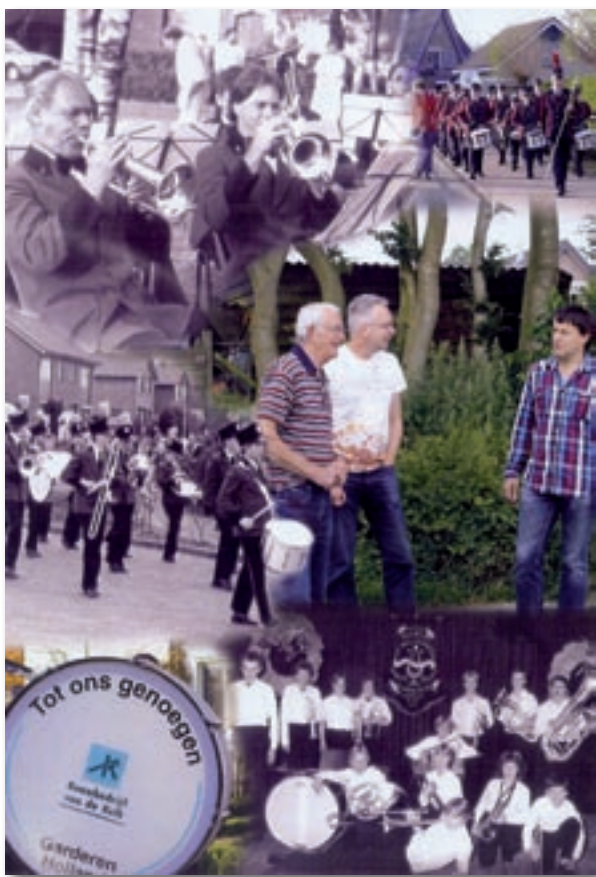
Aan het einde van de avond dankte voorzitter Marjolein Schoemaker de muzikanten, vooral de oud-leden, en hoopte dat er weer een paar

muzikanten spelend lid zouden worden. Ook super invaller Joop Donders en instructeur Lodewijk Visser kregen lof toegezwaaid.

Het concert was een idee van muzikant Richard Strijbos en werd perfect georganiseerd door een jubileumcommissie.

Na een enthousiast gezongen TOG lied werd de avond tot in de kleine uurtjes voortgezet in de bar. Het was een feestelijke avond in een prachtige zaal, die dankzij de steun van het Garderens bedrijfsleven en hotel het Speulderbos gevierd kon worden.

HvdB-R

► GROOT OUWENDORP

Het oudste erf van de buurtschap Ouwendorp is het boerenerf "Groot Ouwendorp". Het bestaat uit de boerderij en de langs de weg staande schuur. Het is een zogenaamde hallenhuisboerderij, die is gebouwd in de 18e eeuw en is voorzien van een zadeldak dat ter hoogte van het voorhuis aan de rechterkant is opgewipt. Dit dak is grotendeels gedekt met riet, maar op de linkerzijbeuk met "verbeterde Hollandse" pannen. In het voorhuis is de oude indeling bewaard gebleven, met de heerd en een schouw met 18e en vroeg 19e eeuwse tegels.

Vanaf de weg kijkt u op de achtergevel. Die heeft volgens de monumentenbeschrijving van de gemeente Barneveld "lage deeldeuren, afgesloten door een segmentboog, ge-

flankeerd door ramen en staldeuren, boven de deeldeuren een door de dakvoet heen stekend hooiluik, geflankeerd door gietijzeren rondvenstertjes." De boerderij werd zowel in 1973 als in de afgelopen jaren gerestaureerd. De hallenhuisschuur langs de weg is gebouwd in het eerste kwart van de 19e eeuw en is "voorzien van een rietgedekt zadeldak met wolfseinden. De wanden van de schuur zijn rondom gepotdekseld. Aan de erfzijde bevinden zich recht afgesloten deeldeuren met erboven een hooiluik."

Het erf is op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst vanwege de eenvoudige en harmonische architectuur en omdat het als oudste erf van de buurtschap van belang is voor de streekgeschiedenis.

► 'T MOLENTJE

Op de hoek van de Ouwendorperweg en de Apeldoornsestraat staat boerderij 't Molentje. De muurankers in de voorgevel geven aan dat het huis in 1864 is gebouwd. Gedurende ongeveer de eerste 50 jaar deed het pand ook dienst als herberg voor reizigers tussen Amersfoort en Apeldoorn.

In de periode 1911-2003 was 't Molentje alleen als boerderij in gebruik. Volgens de gemeentelijke monumentenbeschrijving is het een hallehuisboerderij met een dwarsgeplaatst voorstuk, ook wel T-boerderij genoemd. Op het erf staan verder een bakhuis met een oventje, een schuur, in de moestuin een bijenstal met een dak van Hollandse pannen. Meer dan 50 jaar geleden zette mijn opa me achter op zijn fiets om er in het bakhuis honing te gaan kopen. Aan de overkant van de Ouwendorperweg vindt u een schaapskooi, een berg met twee roeden en een berg met vijf roeden. Rondom het erf staan eiken en hakhoutwallen en voor de boerderij twee leilinden. In de beschrijving is precies vermeld

hoeveel ruiten er in de verschillende ramen zitten en hoeveel luiken er zijn. Opvallend is het merkwaardige bovenlicht boven de voordeur.

Het erf is in 1989 in zijn geheel op de monumentenlijst van de gemeente Barneveld terechtgekomen wegens de schoonheid, met name de eenvoudige en harmonische architectuur, en de landschappelijke ligging. Verder wordt het beschouwd als een volledig en harmonieus samengesteld boeren erf.

In 2004 besloten de eigenaren, de familie Van de Brug, om op de gerenoveerde deel van de boerderij een koffie- en theeschenkerij te gaan uitbaten. Het bleek een verstandige beslissing en gaandeweg werden er meer activiteiten voor bezoekers georganiseerd: feesten en partijen (ook in de eveneens opgeknapt schuur), lunch, buffet of barbecue, boerengolf, boerenspelen, kaasproeven, zilversmeden, koemelken, enz., enz. Verder biedt 't Molentje ruimte voor mensen die in betrekkelijke rust willen vergaderen.

DJV

'T Fotohoekje

In oktober 1993 bracht deze schoolklas een bezoek aan de tentoonstelling "Dood hout leeft" op Boeschoten, waarbij boswachter Harry Hees tekst en uitleg gaf aan de kinderen. De foto stond in de Telegraaf (de reiskrant) van 16 oktober 1993.

Kent u ze nog? Laat ons het ook even weten, dan hebben wij het plaatje compleet.

De foto uit de vorige editie is genomen begin jaren '70. Die dag kwam Koningin Juliana door het dorp en stonden we "rijen dik" in de Bakkerstraat om haar toe te zwaaaien.

V.l.n.r.: Jannes van Blotenburg, Gert Heimgartner, Nettie Zevenbergen, Geertje Bouwman, Jos Heimgartner, Janneke Zevenbergen, Nico Bronkhorst, Edo van Middendorp, Henk van de Langemeen en Gert van de Kolk.

Nog enige aanvullingen op de klassenfoto uit de editie van maart 2012.
Nr. 15: Jannie Megchelse. Nr. 32. De Korte en bij nr. 37 heeft Hennie Schuiteman van Ouwendorp zich niet herkend.

Reacties gaarne aan
Cees van Middendorp,
Dr. H.C. Bosstraat 10,
tel. 0577-461401
of e-mailadres c.middendorp6@chello.nl

“DARPSPROAT” in Adelaide

Wij zijn als familie in 1960 naar Australië geëmigreed. De familie bestond uit vader Henk Pouwels, moeder Barta Pouwels-van Millegen en kinderen Herman, Rob en Gerda. Ook moeders broer Jan van Millegen ging met ons mee.

Na een 6 weken durende reis op de “Waterman” belandden we in Melbourne vanwaar we per trein naar Adelaide hoofdstad van de staat “South Australia” reisden.

Nadat we 6 maanden in Adelaide hadden gewoond verhuisden we naar Whyalla, zo’n 450 km naar het noordwesten. Ome Jan bleef in Adelaide en keerde naar 2 jaar weer naar Garderen terug. Wij zijn rondom 1980 ook weer naar Adelaide verhuisd.

Gedurende de 53 jaar dat wij hier wonen hebben we altijd goed contact met de familie in Garderen en ook van m’n vaders kant in Winkel (NH) onderhouden. Henk Bronkhorst (de post) schreef regelmatig en stuurde tot aan zijn dood knipsels van de Barneveldse Krant en De Band. Ook andere familieleden schreven regelmatig en sinds het reizen in de 70-er jaren makkelijker werd is er vaak visite vanuit Nederland bij ons geweest en ook mijn ouders, broer, zus en ikzelf zijn menige keren in Nederland geweest.

Vader is in 1994 overleden en moeder leefde tot mei 2012 nog zelfstandig, maar woont nu in een verzorgingshuis. Ondanks een beroerte die haar lichamelijk heeft aangetast, is haar geheugen nog prima en zoals je op de bijgaande foto ziet verdiept ze zich nog elke keer in “Darpsproat” die we nu dankzij onze nicht, Bep v.d. Brink ontvangen.

Ikzelf ben altijd wel geïnteresseerd in de geschiedenis en de vooruitgang van onze oude woonplaats en vind het prachtig dat ik dat via “Darpsproat” kan volgen.

Namens m’n moeder en de rest van de familie hier in Australië bedankt voor een leuk en informerend blad, en de vriendelijke groeten.

Herman Pouwels

Colofon

**Darsproot is een uitgave van
de Vereniging Plaatselijk Belang Garderen en Omgeving**

- Redactie:** Peter van den Born (pvandenborn@planet.nl)
Hennie van den Born-Reitsma (hennievandenborn@planet.nl)
Cees van Middendorp (cosala@chello.nl)
Dick Veldhuizen (d.veldhuizen5@chello.nl)
- Fotografie:** Rick Vaarkamp
- Bezorging:** Willem en Jannie Hooijer
- Correspondentie/
secretariaat:** Gemma van Blotenburg (info@plaatselijkbelanggarderen.nl)
- Rekeningnummer:** 3663.20.564
- Website:** www.plaatselijkbelanggarderen.nl

AANMELDINGSFORMULIER voor lidmaatschap 'Plaatselijk Belang Garderen e.o.'

Ondergetekende geeft zich voor 5 euro per jaar op als lid van Plaatselijk Belang Garderen e.o.

Naam: _____

Adres: _____

Handtekening: _____

*Inleveren bij of opsturen naar
Gemma van Blotenburg, Koudhoornseweg 5, 3886 PJ Garderen*

